

БҮРЯДАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ,
БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Сонинмай 1921 оной
дундирин 21-нээ гарана

№ 239 (15562)

1980 оной октябрин 17, пятница

Сэн 2 мүнгэн.

ОРООҮО ТАРЯАН-ОЛОНОЙ ОРОЛДОЛГООР

Ярууны районий колхоз, совхозуудай механизаторууд КПСС-эй XXVI съездын хүндэтгэлд дэлгэрхэн социалист мұрысөөндө оролсоно, тарья хуряалгын эхиндээ эршэ түгэлдээр ажаллажа байна. «Коммунизм», «Дружба» колхозууд, «Юбилейный», Витимэн совхозууд тарья хуряалгаа дүргэбэ. «Коммунизм» колхозой механизаторууд 3200 гектар тарьяалангай гек-

рва тариан. Эндэһэнэ 1350 центнер ороон хуряагаа. Энэнь шээрүн хүйтэн уларилтай Витимэй эрхэ байдалаар муу бэшэ дүн болно. Комбайнерууд Вадмажал Базаров, Жамьян Тудунов, Геннадий Мухутдинов гэшд оролдотой найнар худалжа, даабарья үлүүлэн дүүргэжэ шалгарна.

Ингэжэ районий ажахынууд энэ жэлдэ муу бэшээр Урғанан ороон тариагаа хуряан абажа, эдэ үдэрнүүдтэ тарьяанай поли дээрһэнэ хооломбоо суглуулан соможо байна.

Манай корр.

ШЭНЭ НОНИН КООПЕРАТИВНА ХҮГЖЭЛТЫН АРБАН ЖЭЛ

Уласоорондын кооперативна нэгдэлэй октябрин 15-да Москвада ХХVII конгресс дээр болонхо хөөрлөөрөөр энэ найрамдалай ба харилсаа холбооний, экономика хөгжээл байдалай суртал хуряануудын тэдэрхэйлхон байна. Эб найрамдал хамгаалжа, ажаллашад аша түбһе хангаха талаар шэглүүлэгдэхэн кооператорууд хүсэлт оролдогоноууда хуэр Л. И. Брежнев конгресс тэргээһэн амаршала соо, уласоорондын эмхнүүдэй амаршалганууд дотор үндэр сэнгэлтэ үгтэбэ.

Мүнөө үеын уласоорондын байдал үргэн олонитын, тэрэ тоодо биднэй, кооператоруудай, һанеэ зобооно гэжэ Центросоюзай правленийн түрүүлгшэ А. А. Смирнов хэлэбэ. Мүнөө дэлхэй дээр бүү эзбэсгүүдэ үрдилэн бүтээлгэ шэнээр хүжэржэ байна.

«Хизаарлагдан ядерна дай» хээ арга боломжтой байһан тухай номлол США-гай ба баруунэй зарим гүрэнүүдэй политикын үндэһе хуурида табида.

Иимэ оршон байдал бүү эзбэсг бүтэн гаргалгы болоулхын түлөө, шахардуу байдал хүлээрүүлхын түлөө, хүршэ ёһоний най харилсаа холбоо, тэрэ тоодо кооперативна холбоо барисаа тогтоохын түлөө кооператоруудай, эднэй эмхнүүдэй тэмсэхэнь баадха.

МКА-гай вице-президент П. Сойландын (Норвеги) бэлдэ-

ХҮДӨӨ АЖАХЫН АЖАЛШАД! МЯХА, БҮ, ҮНДЭГЭ, НООҮО БОЛОН БУСАД ПРОДУКЦИ ҮЙЛЭДБЭРИЛЭН ГАРГАЛГА, ГҮРЭНДЭ ХУДАЛДАЛГА УЛАМ ЕХЭ БОЛГОГТЫ!

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛЭЙ БААЗА БЭХИЖҮҮЛЭГТЫ!

(Агууехэ Октябрин социалист революциин 63 жэлэй ойдо зориулан КПСС-эй ЦК-гай Уриануудаа)

НАМАРАЙ САГ ТАРЯШАДЫЕ ШАМДУУЛНА

Намарай саг тарьянадые шамдуулжа, улам өшөмтэйгээр худалжынь баадхана.

СССР-эй Центральна статистическэ управленийн мэдээлэһэнэй ёһоор, октябрин 13-най байдлаар 116 миллион гектарай поли дээрһэнэ орооһото болон орооһото болово үргамэлүүд (кукуруза, орзуластангүй) халдаһан байна. Энэнь түсэбай 94 процент болно. Халдаһан талмай 99.1 процент тээрһэнэ ургасаа сонхгодо абаа.

Ороной урда хубила барайгар болон ороон болгодохо кукруза хуряжа үргэлжлөө. 525 мянган гектарай поли дээрһэнэ барайгар хуряагдаа, 914 мянган гектараа кукрузын буурсагууд халдагаа.

Техническа үргамэлүүдые хуряжа байнаар. Тарилтын талмай 57 процент дээрһэнэ саахарай свекло малгадан абаа. 27 процент дээрһэнэ наран сөсөг хуряада. Талмай 81 процент дээрһэнэ лен-долгунец сабшагдан абаһан байна.

(ТАСС)

ГАЗАРАЙ ХҮДЭЛЭЛГЭӨӨ ХОХИДОГШОДТО ТУҢАЛАМЖА

Байгаалин сүйд усалталгааа хохидоһон Алжирай хүн сондо совет арадай хаанагаа зобоно байһынь мэдүүлэн, СССР-эй Улаан Хэрэһэнэй ба Улаан Хахад харын бүлгэмүүдэй холбоон самолетуудаар эм домүүдые, медицинн түхээрлэг, хэрэгсэлүүдые, бүд болон майхануудые октябрин 15-да Алжирай Арадай Демократическа Республикада эльгэбэ.

(ТАСС)

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ—ХАРИУСАЛГАТАЙ ХАҢА

РАЙОН СООГОС ТҮРҮҮЛЭН

Байгша оной эхиндээ районий совхозой наадам мал адуулагшад дахи табан жэлэйнгүсүбтэ даабаринууд болзоһоон үрид түбһе түбһе социалист мұрысөөндө эршэ түгэлдээр ажаллажа байна. Ингэжэ гэбэй шангаар худалжа шаар тус ажахын хүн коллектив райондо эгээн түрүүлэн хуудалдаха тэдэрхэйгүсүб болзоһооноо холо урид дүүргэбэ.

МУРЫСӨӨН ЭРШЭТЭЙ

Улаан-Удын судна бүтээлгын заводой худалмэришад продукци худалдаха талаар табан жэлэйнгүсүб даабарин болзоһоон үрид дүүргэһэн тухайгаа элидхэбэ. Дүрбэн жэл юһан нара соо түсэбһөө гадур юһан процент продукци худалдагдаа. Судна бүтээлгэд энэ табан жэл соо габшагайгаар ажаллажа байна. Тэдөнөр халбарингаа предриятинуудай дундах социалист мұрысөөндө нэгэнтэ бэшэ илажа гараа. Үйлдэбэ.

Д. ДЫЛЫКОВ.

Наталья Цыбандоржиевна Дамдинова хубингаа табан жэлэй түсэб В. И. Ленинэй түрһөөр 110 жэлэй ойдо бөлүүлэһэн.

Коллективэй энэ ехэ амжалтада фермые даагша, коммунист Виктор Шагдурович Ажитовой хубита ехэ. Мүнөө фермын коллектив малайгаа үбэлжэжэ түлэг бэлдэжэ байна.

Г. ОЧИРОВ,
Захаамнай район.

Санжидма Баянаева Хурмаханай районий Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо олон жэлэй туршада хаалишанаар худалжа зуура, дүй дүршэлтэй, хүн сондо хүндэтэй болохой. Тэрэ нэгэнтэ бэшэ «Социалист мұрысөөндө илаша» гэһэн тэмдэгүүдээр шагнаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: С. Баянаева, Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

Арбан фермыннай малта

байдал, тэрэнэ 18 мянган центнертэ хургабэ. Энэхэй эрхим хаалишан Евгения Петровна Перевозникова жэлэй үнгөрһөн юһан нарада үеэһэн бүриһөө 3300 килограмм хуураа, бүхы район соогоо мұрысөөндө эрхимлэн, «Байкальские огни» газетин дамжуулгын кубогта хүрөө. Мун тэрэ бүхы үеһэндэ баһал ехэ, хамта 750.4 центнер хуураага. Тэрэнэй сүт худалдгэ хаалишан Татьяна Перевозникова жэлэй эхиндэ хойшо үеһэн бүриһөө 3058 килограмм хуураа баһал байна.

Совхоз дотороо Колесовско гурбадан ферма табан жэлэй эхиндэ хойшо эгээл ехэ хөмжөөнэй хуураага. Энэхид 49.4 мянган центнер хуураага, тэрэнэйгүсүб 45.2 мянган центнериһе бэлдэхэй пункта оруулаа.

Фермынүдэйгээ ажалша коллективүүдэй шэн габлиятайгаар элдэхи оролдосо эхэлтэйгээр худалжыһан ашаар энэхид өгдөлөн бүхы дээрэ табан жэлэй даабарине болзоһоон үрид бөлүүлэһэн шадаа. Хамтадан 105.4 мянган центнер хуураага, түсэбһөө 38.45 центнерээр ехэ сагаан эдэн абаа.

Эдэ үдэрнүүдтэ өддөлөн шашаа, хаалишан малайгаа үбэлжэжэ бэлдэжэ түгэхэ дүтэйлхэн. Үнээдэй хаалишанууд заһабарилдаа, дулаалагдаа, тэжээлэй цехүүд болон болгодоо. Даб дээрэ малда эдөөлжэ тэжээлшье зөөдөнхэй.

Байгша ондо өддөлөн фермынүдтэ бүхыдөө 22 мянган центнер юһан, 1300 центнер хоолоон, 260 тонно витаминтай ногооний гурил бэлдэхгэйднэй. Энэманай нёдондойнхоо ехэ болно. Үнээд мүнөө байлгадаа эдэсүүдлэг болобо. Жэлэй дүүртэр табан жэлэй түсэбһөө гадур 5500 центнер хуураагайгаар ажаллажа байна. Тус табан жэлдэ 15.4 центнер хуураага

НОГООНОЙ ТЭЭРМЭ ТҮЕРЬӨӨР

Хайшаашье хара, хахалагдаһан поли булгайртат харлан хабтайна. Баян хөмжөөтэ намарай ургаса хуряжа харюусалгата хайһын эсэлдэжэ байһанынь элидхэн бэлэй. Гэбэшь Мухар-Шэбэрэй районий «Коммунизм» колхозой түб хууриһаа дүрбэ табан километр зайдэ тухээрэһэн шэнэ хараба. Байрануудай дүргэдэ малай шэмэтэй тэжээл бэлдэхэ худалмэри түлд дундаа ябуулагдана. Ута хара хоолойнууднаа хуураа сагаан утаан абажа, адар томо «АВМ» агрегадай нэгэ жэгдэхээр хүнхнэхэнь хоолоо суурилан дуулаана.

Эндэ машинист В. И. Федоровой хүтэлбэрилдэг агрегат хоёр халаанда худалдгэбэ. Зунай эхиндэ мүнөө хүртээрөө һаадгүй ажаллажа байһан тус бригада горитой ехэ ногооний гурил бэлдэхэ элэ абаа юм. Ингэжэ колхозойгоо тугал, хурьгада шэмэтэй тэжээл элдөөрөө ноосмэлэй, илангага малшалтаа нитээд хүндэтэй болонхой.

Хүүдэй жэлүүдтэ энэ коллектив ногооний гурил гаргаха талаар республикын ажахынуудай дунда дэлгэрхэн мұрысөөндө онсо эрхимлэн, нэгэнтэ бэшэ түрүү хуури эзлэн юм. Нёдондо байдал шалгаржа, ажахыдаа һэн деталуудынь түргэн ашаанай үшөө нэгэ автомашина бэлэг абаа һэн. Тинхэдэ тэдэрэн ногооний 310 тонно гурил ноосмэлэ түсэбһөө 500 тоннодо хургаһэн.

Манай АВМ-0.4 агрегат хуураага. Алар арбан нэгэн жэлэй туршада худалдгэбэ. Энэ үе соо эбдэржэ хаатаһанынь үсөөн лэ байха. Заримдаа хурьгэһэнэ наһаа ногооний хүтэлбэрилдэг В. И. Федоровой хурьгэһэнэ агрегадай нэгэ агрегат хуураага. Хуурааринг энэ агрегатай шэнэ тухайла машинанууда орхоодо бүтээһэн баһаа. Коллективэй гүшүүдэй эршэтэйгээр, эмхитэйгээр ажаллаһан ашаар тэжээл эхээр ноосмэлдэнэ гэжэ. Агрегадаһаа һаадгүй худалдгэһын тула бүхы үсэлүүдэнь наринар хинан шалгажа байдаг гуримтай. Заримдаа машинист Федоровой нөгөөдэ халаанайгаа хүтэлбэрилдэг Олейник конвэй хамта эбдэрһэн, элэ байдал деталуудынь түргэн

ОБЛПРОФ СОВЕДЭЙ ПЛЕНУМ

Үсгэлдэр, октябрин 16-най үдэр профсоюзудай Бурядай областной соведэй III пленум боложо үнгэрбэ. Энэ пленум дээрэ облпрофсоведэй президиумай түрүүлгшэ А. Д. Чукаев «1980—1981 онуудай малай үбэлжэлгэе эмхитэйгээр үнгэрэхэ талаар республикын профсоюзудай бэлдүүлжэ зорилгонууд тухай» элидхэ хэлхэн байна.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлдэг хуудэ ажахын худалмэрилгэһэдэй профсоюзай Ярууны райкомой түрүүлгшэ Н. Ю. Намсараев, Бүшүүрэй районий Бодомгуудай союзной директор Д. Ц. Цыденжапов, Хурмаханай совхозой хонирсон С. Н. Банаева, Буркоопсоюзай правленийн түрүүлгшэ А. А. Именхохов, хуудэ ажахын худалмэрилгэһэдэй профсоюзай обкомой түрүүлгшэ А. Р. Потепалов, Хорин районий Үдмэн совхозой ахалгаша хонирсон Г. М. Бимбаев, Түхэнэй районий «Сибиряк» колхозой профкомой түрүүлгшэ Р. Х. Насыров, Улаан-Удын районий «Байгал» үчкөзөй хаалишан С. П. Степанова, ЛБРС-гай профсоюзай завкомой түрүүлгшэ К. Н. Дамбуев, республикын хүн зоной ажаһуудай хэрэгсэлжэ хангалын министрэй орлогшо Э. В. Кумибанин, Сэлэнгэн районий Кировэй нэрэмжэтэ совхозой тугалгаш М. С. Карламова, республикын совлой министрэй орлогшо А. М. Герштейн хэлхэбэ.

«Үзэл сурталай, политическэ-хүмүүжүүлгын худалмэри савһан найрауула тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолы бөлүүлжэ талаар областной профсоюзай организация зорилгонууд тухай асуудалар үрдэ болон пленумай шийдэһэринг хэрэгсэлжэ дүүргэжэ байһан тухай облпрофсоведэй секретарь Л. Л. Болдонов мэдээсэл хэбэ.

Пленумай худалмэрид КПСС-эй обкомой нэгдэхэ секретарь А. У. Могодов хабарда, дэлгэрэн үг хэлхэн байна. Мун эндэ ВЦСПС-эй инструктор А. З. Зашинкин хабарда. Пленум хэлсэһэн асуудалараа зохихо тогтооно баталэн аба.

ГЭЭГДЭГШЭДГҮЙГӨӨР ХҮДЭЛХЭ

БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИН 1980 ОНОЙ ЯНВАРЬ — СЕНТЯБРЬ БАРАНУУДАЙ СОЦИАЛИСТ МУРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГҮҮД

Районууд	Продукци худалдаха түсэбай дүүргэтэ (процентээр)		Жалал ажиллас хойшо үйлдэһэрини ургалта	Предриятинуудай тоо		
	сентябрь соо	жэлэй эхиндэ хойшо		Бүхыдөө	Продукци худалдаха түсэбөө дүүргэжүүшүүд	
				сентябрь соо	жэлэй эхиндэ	
Республика соо	103,2	100,02	105,3	176	55	64
Улаан-Удэ тэрэ тоодо:						
Улаан-Удэ районууд:	105,5	101,0	105,5	45	14	13
Советскэ	99,4	101,9	102,4	13	3	2
Желендоржон	97,8	100,3	105,9	17	6	5
Октябрьскэ	112,3	101,1	105,7	15	5	6
Баунтын	117,0	107,1	103,9	7	—	1
Баргананай	86,3	103,9	108,0	11	4	4
Бэшүүрэй	119,7	102,3	99,2	7	3	2
Эздын	105,5	101,0	99,2	5	2	2
Ярууны	112,3	110,1	91,8	6	1	1
Загарайн	95,7	97,5	109,7	13	4	8
Захаамнай	07,7	102,7	96,2	8	1	2
Кабанскын	101,9	99,4	110,6	19	7	8
Хэжэнгын	101,1	90,6	96,9	7	1	2
Хурмаханай	85,4	81,6	95,3	5	2	3
Хягтын	101,3	88,1	93,4	11	4	5
Мухар-Шэбэрэй	205,9	98,6	77,8	4	—	—
Ахын	100,0	100,0	92,3	2	—	—
Прибайкалин	107,3	101,7	102,9	9	4	3
Сэлэнгын	80,4	95,9	105,1	13	5	5
Тэрэ тоодо:						
Гусиноозёрск	72,7	83,5	106,5	6	3	3
Хойто-Байгалай	76,5	71,4	90,4	5	1	1
Тунханэй	79,1	86,6	87,1	6	2	2
Улаан-Удын	90,5	95,4	102,2	12	5	5
Хорин	87,5	94,8	102,3	9	1	5

Ажаглата Республика дотор гансал өөрнөй балас-тай предриятинууд харуулагдаа.

Промышленна продукци худалдаха январь—сентябрь харануудай гүрэнэй түсэб гүсүб дүүргэжэ, үйлдэһэн хөмжөө дээшлүүлгэ, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеһэн хөмжөөлжэ, 103,3 процент ажаллэ түсэбэ, 102,8 процент болонхо байна. Гол шухала продукци үйлдэһэн түсэб дүүргэжэ, Электрын элшэ хүсүн, электродвигателүүд, хирөөдмөл материалууд, цемент, уагадлан ноон, нэжэһэн ноон бүүдүү, өй дөлий промышленностин продукци, эдэ хоолой, заганамай мяхаар хэглэһэн продукци, хлээһэн болон талханай зүйлүүд ба промышленна бусад продукци түсэбһөө гадур үйлдэһэнэ болгодо.

Түрү предриятинуудай тоодо Элихэн авто-заһабарилгын завод, Сэлэнгын молон бааза, Таловкин түмэр-бетон хэрэгсэлүүдэй завод, Улаан-Удын трикотаж гагын, Хягтын, Хурмаханай, дар хубананай фабрика, Хэбээлэй, полиграфин ба номой худалда наймаанай талаар гүрэнэй комитет, өйдөлой үйлдэһэрин «Туяана» нэгдэл, уран найманай зүйлүүдэй ба гар бэлэгэй туршалтын завод г. м. оролоно. Январь—сентябрь харануудай дүнгүүдээр Бэшүүрэй, Ярууны, Захаамнай, Мухар-Шэбэрэй районуудта гэгдэнги предриятинуудай тоо үсөөрөө.

Гэхэтэй хамта промышленностин худалмэридэ горитойхон дутуу дундаууд, үшөө хүсэд хэрэгсэлдэгүй үйлдэһэрин ноосмүд бин байһаар. Энэнь тухай олон тоото предриятинуудай гэгдэнги байдал гэршэлэн, Хэрбөө гэгдэжэ ябаһан предриятинуудай түсэбтэ дабааринуудла дүүргэһэн байгаа һаань, республика 2,8 миллион тух эриг-һөө үлүү сэнгэй продукци нөмжөө худалдаха аргатай байгаа. Желендоржон, Октябрьскэ, Баргананай, Загарайн, Кабанскын, Хэжэнгын, Хурмаханай, дар хубананай, Хурмаханай, Харин районудай зарим предриятинууд 0,5-һаа 2,2 миллион хүртэр түхэрэй продукци дутуу үгдэн байна. Продукци худалдаха түсэб дүүргэлээр ехэ гэгдэлдэ орон предриятинуудай тоодо Холбоожоной шулуу нүрхэнэй уурхай, «Забайкальск» нэгдэл, «Буржелезобетон» нэгдэл, Харанхын хоолом тэжээлэй завод, «Буржестрой» трестын үйлдэһэрин предриятинуудай комбинат, Хягтын ээрлэг-нөхөлгын фабрика болон бусад оролоно.

Республикын промышленностин худалмэришад абадха табан жэлэй түгэхэ хы халада зарим предриятинуудай хангалтагүй худалмэрин шалтагаанууды элрүүлжэ, тэднэй худалмэри найрауулын, жэлэй дүүртэр үйлдэһэрингөө бэлэй бин байгаа ноосмүддэй хэрэгсэлжэ, энэ табан жэлэй түсэбтэ даабаринууды амжалтагайгаар дүүргэһэн түлөө тэмсэхэ байна.

БҮРЯДАЙ АССР-ЭЙ СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИ.

